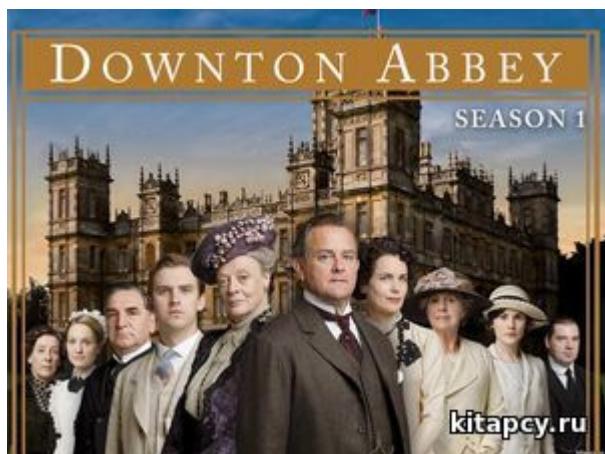

Kim bu

Category: Edebiyat täzelikleri, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 24 января, 2025

Kim bu KIM BU

«Downton Abbey» («Аббатство Даунтон»)...

2010-nyj ýylda ekrana çykan iňlis taryhy teleserialy.

«Altyn globus», «Emmy» ýaly birnäçe baýraklara mynasyp boldy.

Serial XX asyryň başlarynda Krouli maşgalasynyň ýaşan köşgünde bolan wakalardan söz açýar.

Alty sezonyna we serialyň dowamy hökmünde 2019-nyj ýylda berilen kinofilmine hezil edip tomaşa etdim. Şu ýyl çykmagyna garaşylýan kinofilmine-de sabyrсызlyk bilen garaşýaryn.

Oba ýerleriň mekanlaryny, egin-eşiklerini, supralaryny, serwislerini görmek hoşuma gidýär, meni pikire batyrýar.

Hususanam aktrisa Meggi Smityň ussatlygyna we janlandyrýan obrazynyň «gödeklik paýhasyň ýerini dolmaýar» ýaly sözlerine haýran galdym.

Gürrünsiz, serial aristokratiýany götergileýär.

Gürrünsiz, serial iňlis tagtyny beýgeldýär.

Gürrünsiz, serial synpy tapawutlylygy, düzgüne eýermegi öwýär.

Ýeri bolýar, jikme-jik syn berip durmaýyn, çünkü ýazgymyň temasy «Downton Abbey» däl.

Size "Türk Downton Abbey"-i ýazmak isleýarin!

Hezil edip okan, emma gürrüñini bermäge mümkünçilik tapmadyk kitabym bißen tanyşdyraýyn: «Kim bu: Türkiýede onçakly adaty däl ýasaýýs».

Awtory Joan Kim Erkan...

1959-nyj ýylyň 14-nji fewraly. Ýigrimi iki ýaşynda Angliýadan

Stambula gelip, birwagt Aýdyn-Osmanbüküdäki mülküne ýerleşen Joan Kim Erkanyň Türkiýede ýaşan altmyş ýyllyk ýatlamalary «Downton Abbey» serialyny ýadyma saldy... Iňlis serialynda enäniň rolunda ABŞ-nyň Leýdi Grantamy bolsa, "Türk Downton Abbey"-iňem iňlis Joan Kimi bar!

Sahypalary warakladagyňça Türkiýäniň XX asyr ikinji ýarymyndaky üýtgeşmeleri köp taraplary bilen gözünüziň öňüne gelýär...

• AK TÜRKLER

"Kim bu" ýatlama kitabı «ak türkler» barada gürrüň berýär.

Joan Kim Londonda teatr ugrundan okap ýörkä, Nil Arbele aşyk bolýar. Oňa öýlenip Türkiýä gelýär...

Şişlidäki myhmansaraýda gaýynatasy diplomat Bedii beýdir gaýynenesi Afife hanymyň iňlis aristokratlar ýaly ýasaýandygyna geň galýar. Mysal üçin desterhandan başlap (süpüriji Rum Marina ýaly hyzmatkärlere) öý işlerine Rus Anna esewan edýär we ş.m.

Maşgalada Nil Arbeliň agasyna durmuşa çykan aktrisa Bedia Muwahhit ýa-da agasy ilçi Selahattin Arbel ýaly tanymal şahslar bar. Gaýynenesiniň uýasy Gülsüm Mehmet Şewket paşa durmuşa çykypdyr we ş.m.

Maşgalanyň ýakyn dostlary: Muharrem Nuri Birgi, Turgut Jansewer, Halide Edip Adywar, Mina Urgan, Atatürkün aýaly Latife Hanym, Çelik Gülersoý, Hyfzy Bekata we başgalar.

Joan Kim gyşyna Taksim-Aýazpaşada, tomsuna Büyükkadada ýasaýar. Birinji dünýä inen çagasyna Jeýlan St. Ser Afife Arbel adyny dakýar...

Emma. Maşgala ugrugyp gidiberenok. Joan Kim gyzyny ýanyna alyp, Nişantaşyna göçüp gelýär.

Žurnalistlik edýär. Türk intelligensiýasynyň wekilleri bilen tanyşýar...

«Iňlisleriň hemme zadyny, şatolaryny, taryhyny, dilini, kitaplaryny iňlis obalarynyň geýniş düzgünini we elbetde iňlis gyzlaryny juda söýyän» Aýdyn Osman Erkana aşyk bolýar. 1962-nji ýylда ikinji durmuşyny gurýar...

KİM BU, 1959
yılında
Galler'den
İstanbul'a,
sonra da
Aydın'a
yerleşen Joan
Kim Erkan'ın
Türkiye'deki
60 yıllık
hikayesi

kitapgenesi

• JENAÝATA PIDA

Hawa, eger "Kim bu" kitabı «Downton Abbey» ýaly ekranlaşdyrylsa, wakalaryň esasy bolup geçýän ýeri Aýdyn-Osmanbüküdäki howluly jaý bolardy. Senariýany Egeýiň oba durmuşynda janlandyrıp, geçmişe dolanyşlar-flashback edip bolardy. (Özem: Sökedäki mülkde ýasaýan «akýagyz türk Saffet Tanman hanymyň ýatlamalaryny ýazan Batnas depelerinde wagt»/«Batnas Tepeleri'nde Zaman» we «Ilgaz daglaryndan Batnas daglaryna»/«Ilgaz Dağları'ndan Batnas Tepeleri'ne» kitaplaryndanam peýdalansa bolardy.)

Joan Kim Erkan ikinji çagasyny dünýä inderýär: Rana Nefiset Erkan. "Nefiset" ady maşgalanyň Şeýh Şamiliň şejeresinden gelip çykýar: agtygynyň ady...

Erkan maşgalasynyň Kuşçybaşy Eşref Senjer ýaly şahslar bilen garyndaşlygy bar. Joan Kim onuň iki gyzy Juýapdyr Diktam bilen ýakyn jora bolýar... (Sökede häzirem müňlerçe gektar ýerde işleýän är-aýal Diktam-Sedat Aktaýlaryň ogly Halil Aktaýa dostluk golunu uzadyp, serialda oýnatsagam bolýar!)

Joan Kim kaşaň oba jaýynda ýasaýan Rosie-Ken Baldwin ýaly şahslar we Hümeýra Özbaş ýaly osmanly hanedanynyň agzalary bilen ýakyn dostluk açýar.

Tomsuna Çeşme we Guşadasyna gezelenje gidilýär. Hümeýra hanymyň eýeçilik edýän «Kismet Otel»-inde bolup geçýänler gyzykly. Mysal üçin: Nelson Rokfeller bilen aýaly Happy we Müsüriň patyşasy Farukdyr dogany melike Fewziye ýaly şahslar

otelde düşläp, dynç alýar.

Iki gyzy Jeýlandyr Rananyň toý şowhunlary, agtyk şatlygy bolup geçse-de, Joan Kim Erkan gynançly pursatlary-da başdan geçirýär:

1998-nji ýylyň 1-nji noýabry... Adamsy Aýdyn Erkan atasy Osman Ferit paşa hakda iňlis dilinde kitap ýazyp otyrka, otaga giren işgäri Şewket Çetin tarapyndan sapança bilen atylyp öldürülýär...

“Kim Bu” kitabyny okamagy maslahat berýärin...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 21.01.2022 ý. Edebiýat täzelikleri